

Arenaria aggregata

Foto: Harrie de Vries

Nomenclatuur/Etymologie

De wetenschappelijke naam *Arenaria aggregata* is samengesteld uit de geslachtsnaam *Arenaria* en de soortaanduiding *aggregata*. De geslachtsnaam *Arenaria* is afgeleid van het Latijnse woord *arena*, wat 'zand' betekent, een verwijzing naar de zanderige of rotsachtige grond waarop veel soorten uit dit geslacht gedijen. De Nederlandse naam voor de plant is 'Zandmuur'. De soortaanduiding *aggregata* is afkomstig van het Latijnse woord *aggregatus*, wat 'verzameld' of 'samengevoegd' betekent, verwijzend naar de compacte, kussenvormige groeiwijze of de dicht opeengepakte bloemen.

Taxonomie

Arenaria aggregata is een soort binnen de Anjerfamilie en valt onder het Zandkruidgeslacht.

- Rijk: Plantae
- Orde: Caryophyllales
- Familie: Caryophyllaceae
- Geslacht: *Arenaria*
- Soort: *A. aggregata*

Synoniemen

De taxonomie van deze soort is soms verwarrend, aangezien hij vaak wordt behandeld als een ondersoort of is samengevoegd met andere namen. De meest voorkomende synoniemen zijn:

- *Arenaria erinacea*
- *Arenaria aggregata* subsp. *erinacea*

Variëteiten en Cultivars

Arenaria aggregata wordt, in tegenstelling tot de nauw verwante en meer gecultiveerde *Arenaria montana*, zelden in specifieke cultivars aangeboden in de handel. De plant wordt voornamelijk als botanische soort verkocht en gewaardeerd vanwege zijn natuurlijke, dwergachtige en kussenvormige groei. Er zijn geen wijdverbreide of benoemde cultivars bekend die specifiek zijn afgeleid van *A. aggregata*. De plant zelf wordt soms verward met of verkocht onder de naam *Arenaria erinacea*.

Familie

De plant *Arenaria aggregata* behoort tot de familie Caryophyllaceae, die in het Nederlands de Anjerfamilie wordt genoemd.

Hoogte

Dit is een zeer laagblijvende, kussenvormende plant. De volwassen hoogte van de soort is over het algemeen zeer gering en ligt rond de 5 tot 10 centimeter. De bloemstengels kunnen hier soms nog iets bovenuit steken.

Bloemkleur

De bloemen zijn stervormig en talrijk, waardoor ze een dicht bloementapijt kunnen vormen. De bloemkleur is zuiver wit. De meeldraden en stamper in het midden van de bloem kunnen een lichte roze tint hebben.

Bladkleur

Het blad van *Arenaria aggregata* is klein, fijn en lancetvormig. De kleur van het loof is groen, waarbij sommige bronnen ook melding maken van een groengrijze tint. Het is een groenblijvende plant die ook in de winter zijn bladeren behoudt.

Bloeiperiode

De bloei is zeer rijk en vindt plaats in de lente en vroege zomer. De bloeiperiode loopt typisch van mei tot en met juli, waarbij de piek vaak in mei en juni ligt.

Standplaats

Als typische rotsplant uit bergachtige gebieden geeft *Arenaria aggregata* de voorkeur aan een zonnige standplaats. De bodemvereisten zijn goed gedraineerd, matig voedselrijk en bij voorkeur kalkhoudend. De plant gedijt het beste op droge tot licht vochtige plekken en is zeer geschikt voor rotstuinen, stapelmuurtjes en tussen bestrating.

Herkomst

De soort komt van nature voor in bergachtige en rotsachtige gebieden in het zuidwesten van Europa, voornamelijk in Spanje en Portugal. Hij wordt aangetroffen op hoogtes van ongeveer 900 tot 2300 meter.

Soort gewas

Het is een meerjarige, kruidachtige vaste plant (*perennial*) met een kussenvormige, bodembedekkende en kruipende groeiwijze. De plant is wintergroen (bladhoudend).

Vermeerderingswijze

De vermeerdering van *Arenaria* soorten gebeurt meestal door zaad of door deling (*scheuren*) van de pollen. Zaaïen kan direct in potten of zaaibakken, en vereist een goed gedraineerd substraat. Na de bloei kan de plant gedeeld worden om nieuwe exemplaren te verkrijgen.

Klimaatzone (usda-zones)

Arenaria aggregata is zeer winterhard en verdraagt temperaturen tot ongeveer °C. Hij valt daarmee in USDA-winterhardheidszone 6b. Sommige verwante soorten in het geslacht *Arenaria* kunnen zelfs nog kouder verdragen.

Insecten

Zoals veel bloeiende alpine planten, is *Arenaria aggregata* aantrekkelijk voor bestuivende insecten. De plant trekt regelmatig bijen en vlinders aan, waardoor hij een nuttige aanvulling is op een ecologische tuin.

Bronvermelding:

<https://yarinde.nl/products/zandmuur-arenaria-aggregata>

<https://www.groenrijk.nl/plantengids/plant/vaste-plant/arenaria-aggregata>

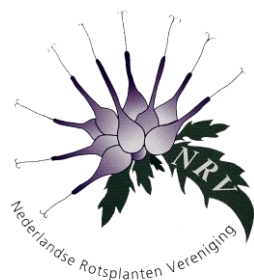
<https://www.tuinadvies.nl/plantengids/11373/arenaria-erinacea>

<https://tuinseizoen.com/arenaria-aggregata/>

<https://www.haagplanten.net/vaste-planten/arenaria.html>

<https://www.ensie.nl/index.php/vivat/arenaria>

https://www.knownplants.com/db/taxa/txn_3dHQzy6MpRCVhv8KTmKnS

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Arenaria</i> (Latijn: zand); <i>aggregata</i> (Latijn: samengevoegd/verzameld). Nederlandse naam: Zandmuur.
Taxonomie	Rijk: Plantae; Orde: Caryophyllales; Familie: Caryophyllaceae; Geslacht: <i>Arenaria</i> ; Soort: <i>A. aggregata</i> .
Synoniemen	<i>Arenaria erinacea</i> , <i>Arenaria aggregata</i> subsp. <i>erinacea</i> .
Variëteiten en Cultivars	Geen benoemde variëteiten of cultivars bekend; voornamelijk als botanische soort in de handel.
Familie	Caryophyllaceae (Anjerfamilie).
Hoogte	5 tot 10 cm.
Bloemkleur	Wit (stervormig) met eventueel lichtroze stampers.
Bladkleur	Groen tot groengrijs.
Bloeiperiode	Mei tot en met juli.
Standplaats	Volle zon, goed gedraineerde, matig voedselrijke en kalkhoudende grond.
Herkomst	Spanje en Portugal (rotsachtige berghellingen).
Soort gewas	Vaste plant (<i>perennial</i>), kruidachtig, kussenvormend, wintergroen.
Vermeerderingswijze	Zaad of deling (<i>scheuren</i>).
Klimaatzone (usda-zones)	Zone 6b (tot ca. °C).
Insecten	Trekt regelmatig bestuivende insecten zoals bijen en vlinders aan.